

IND MED SPROGET

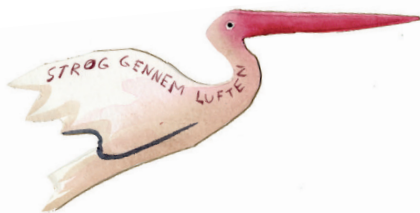

Læs højt
3-6 år

Hjælp dit barn godt i gang med sproget

Børn lærer sprog af at høre sprog. En læsestund kan være et trygt anker i hverdagen, og når forandringer banker på. Der kommer ro på, og man mærker hinanden. Højtlesning udvikler barnets ordforråd, begrebsverden og evne til senere at læse selv. Men en læsestund knytter også bånd mellem barnet og den voksne.

Sproget har også en social betydning. Det er vigtigt for at kunne udtrykke følelser og behov, indgå i relationer og deltage i lege. Højtlesning kan bruges til at åbne op for store spørgsmål og til at forstå både sig selv, andre mennesker og omverdenen bedre.

Fra 3-4 år

Mange børn begynder i børnehave, og den sproglige udvikling går stærkt. Dit barn kan danne små sætninger, som vokser til flere ord. Ordforrådet bliver større, og I kan have en samtale om det, I læser. Øv jer gerne i at "tage tur", så I skiftes til at tale og lytte. Husk at vente på dit barns svar.

Barnet er opmærksomt på farver og modsætninger. Det øver sig i at bruge forholdsord som *under*, *foran* og *ved siden af* samt flertals- og datidsformer. Hjælp dit barn ved at være tydelig i udtalen, og svar med det rigtige ord i stedet for at rette.

5 ting, du kan gøre for at hjælpe dit barns sprog godt på vej

- Læs på barnets præmisser. Forvent ikke, at dit barn sidder stille. Leg, bevæg jer og brug genstande, mens I læser. Når sanserne aktiveres, hjælper det på koncentrationen.
- Tal om det, I læser. Hold øje med hvad, der optager dit barn. Stil spørgsmål og vent på svar. Forklar nye ord og relater dem til hverdagen.
- Læs én gang til. Børn elsker at høre den samme bog igen og igen. Gentagelser skaber tryghed og integrerer nye ord i ordforrådet.
- Læs overalt. Gå på jagt efter tal, bogstaver, ord og symboler i omgivelserne og i hverdagens rutiner.
- Lad bøgerne være tilgængelige. Placér dem et sted, hvor dit barn selv kan nå dem.

FORSLAG TIL BØGER

Billedbøger om hverdagens gøremål og konflikter, som småbørnsfamilier genkender. Når dit barn skal lære nye ting eller igennem forandringer, kan en bog om emnet også hjælpe med at få talt om det. Understøt historierne med genstande og sanser, så sproget bliver konkret.

Få øje på sproget i daglige gøremål: Tæl tælleklumper, når I dækker bord eller trin, når I går på trapper. Leg med farver, når I tager tøj på, og find modsætninger derhjemme eller på tur. Spil billedlotteri og leg huskelege.

MIN FØRSTE GANG

LilleStor

Af Karen Vad Bruun & Julie Gry Sveistrup

Smuk billedbog om overgangen fra vuggestue til børnehave. Alice er den store i vuggestuen, men under et besøg i børnehaven er hun ikke forberedt på at blive den lille igen, og så passer kroppen ikke helt sammen.

FOR 3-6 ÅR

Polka får nye venner

Af Siri Melchior

Hvalpen Polka er i parken for første gang. Hun leder efter én at lege med, og hun er svær at stille tilfreds. Men behøver man være ens for at være venner? Charming historie om venskab og forskellighed.

FOR 2-5 ÅR

HVERDAGENS RUTINER

Anker og råbemanden

Af Alberte Winding & C. Bigum

Det er morgen, og Ankers far har travlt. De skal skynde sig at stå op, få tøj på og spise morgenmad. Så far råber, og det hele bliver lidt træls. Heldigvis klarer Anker det at blive skyndt på med ophøjet ro.

FOR 3-5 ÅR

Alle tre kom ind i børnehaven Ærten

Af Maria Nilsson Thore

Serien om de tre børn i børnehaven Ærten åbner op for samtaler om en almindelig institutionshverdag. På en enkel og charmerende måde skildres det, hvordan en typisk dag i børnehaven forløber.

FOR 3-5 ÅR

Ret ikke dit barns fejl
- gentag blot det rigtige ord

Rim, rollinger og rutiner (bi 79.39)

Af Lotte Salling & Jeanette Brandt

Sjove sange og bevægelseslege, der hjælper med til, at hverdagens rutiner glider lidt nemmere. De små vers synges på kendte melodier, mens man sammen får gjort de ting, man skal hver dag.

FOR 2-4 ÅR

Eddie hjælper til

Af Thomas Brunstrøm & Thorbjørn Christoffersen

Lille, frække Eddie rydder af bordet, så far kan slappe af i sofaen. Nu Eddie er i gang, kan han da også vandre blomster, støvsuge og fylde opvaskemaskinen. Det sker bare slet ikke på den måde, far havde forestillet sig.

FOR 2-5 ÅR

BEGREBSINDLÆRING

Alfons leder her og der

Af Pia Hinnerud

Alfons kan ikke finde sin gule bil. Han leder under, over, i, bagved, foran og ved siden af alle mulige ting i huset, og små spørgsmål hjælper med til at komme omkring de væsentligste forholdsord.

FOR 4-6 ÅR

Indsigts – udsyn: om modsætninger

Af Susan Hood & Jay Fleck

Lær om modsætninger, størrelsesforhold og perspektiv på ting i en række eksempler med en blå elefant. Filosofisk billedbog i retrostil, der også forklarer, hvordan modsætninger kan være relative.

FOR 4-7 ÅR

Fra 4-5 år

Dit barn forstår sætninger, der rummer flere beskeder, og kan fordybe sig i længere tid. Sproget forfines, og barnet kan begynde at forstå, at en historie kan springe i tid og bestå af fantasi, drømme og følelser.

Rollelege har stor betydning for barnets sprog og sociale udvikling. Børn bruger deres ordforråd til at forhandle sig ind i lege og udvikle legerelationer. Dit barn over sig gennem leg i at sætte sig i andres sted.

FORSLAG TIL BØGER

Følelser er det sprog børn taler, og billedbøger om børn, der oplever det samme, kan hjælpe til med at forstå sig selv og andre bedre. F.eks. når man skal lære at begå sig i legerelationer.

Find rekvisitter til rollelege som dukketeater og butik eller opfør et eventyr. Bøger, der lægger op til leg og bevægelse, eller hvor dit barn aktivt skal finde ting på siderne, hjælper også med til at huske ord bedre.

DE STORE FØLELSER

Frede flipper ud

Af Trine Bundsgaard & Charlotte Pardi

Serien om Frede og Selma taler lige ind i børnehavebørns hverdag. Her handler det om at føle sig afvist. Frede kommer glad i børnehave, for han skal lege med Selma, men hun spiller ludo. Frede må vente, og det er ikke let.

FOR 3-6 ÅR

LÆS
FLERE
I SERIEN

LÆS
FLERE
I SERIEN

*På biblioteket kan I
få hjælp til at finde de bøger,
I har brug for*

Monsterklammeri

Af Kalle Güettler & Rakel Helmsdal

Lille Monster og Store Monster mærker de samme svære følelser, som børn kan opleve. De bliver uenige om, hvad de skal lege, og de skændes, men finder også ud af, hvordan de bliver gode venner igen.

FOR 3-5 ÅR

Alberte i børnehaven - en dum dag

Af Line Kyed Knudsen & Jan Solheim

Alberte har en træls dag, og så er det ikke sjovt at være i børnehaven. Hun har svært ved at lege med de andre børn, og hun vil bare gerne hjem. Men heldigvis kan dagen med hjælp fra andre blive god igen.

FOR 3-5 ÅR

Pølse vil ikke spise aftensmad

Af Oliver Zahle & Siri Melchior

Far serverer lækker lasagne, men Pølse er vred og vil kun have fredagsslik. Far siger, at så må Pølse heller ikke spise andet end slik resten af weekenden. Men måske er det alligevel ikke den bedste aftale?

FOR 3-5 ÅR

LEG MED SPROGET

Bogen der ikke ville læses

Af David Sundin

Sjov og legesyg historie om en bog, der på mange kreative måder forsøger at forhindre dig i at læse den. Den driller, prøver at lukke sig og flyve væk, mens bogstaverne forsvinder, og ordene forandrer sig.

FOR 3-6 ÅR

Hoved og hale (bi 79.3)

Af Lotte Salling & Pernille Lykkegaard

Få krop på sproget i denne billedbog af bevægelsespædagog Lotte Salling. Her er 20 rim med tilhørende aktivitetsforslag og kropslege, som stimulerer børns sprog, sanser og grundmotorik.

FOR 3-8 ÅR

FINDEBØGER

Træhyttefinalen

Af Camilla Garoche

Vidunderlig myldrebog tager dig med jorden rundt i trætoppenes eventyrlige univers. Gå på opdagelse i de opfindsomme og fantasifulde træhytter og opdag frugter, farver, figurer, dyr og legende børn.

FOR 4-8 ÅR

Tæl dyrene i årets løb

Af Peggy Nile

Smuk og farverig myldretællebog fortæller om dyrenes liv og naturens gang i løbet af et år. Der er et opslag for hver måned, og bogens sider vrirler med dyr og planter i alle regnbuens farver.

FOR 4-8 ÅR

Fra 5-6 år

Dit barn kan binde sætninger sammen og udtrykke hensigter og holdninger på en mere nuanceret måde. Det begynder at kunne overskue forskellige tider som i forgårs og i overmorgen.

Om lidt skal dit barn begynde i skole, og verden omkring barnet bliver større. Førskolebarnet vil være optaget af rim, remser og forskellige skriftsprogsaktiviteter som leg med bogstaver og tal. Dit barn lærer at genkende sit eget navns bogstaver og begynder at eksperimentere med at skrive.

FORSLAG TIL BØGER

Bøger med rim og vrøvlevers styrker dit barns opmærksomhed på sprogets lyde og rytme. Det gør det sjovere at lege med bogstaver og ord. Find selv på ord, der rimer eller lav jeres eget vendespil med rim.

Gå på jagt efter ting, der begynder med samme bogstav, når I læser bøger, handler eller er derhjemme. Få øje på bogstaver, tal og ord på skilte og madvarer. Læs opskrifter og indkøbslister. Øv jer også i at klappe stavelser i ord og navne.

LÆS FLERE I SERIEN

LÆS OGSÅ SERIEN LEG MED MATEMATIK

KLAR-PARAT-SKOLESTART

Karen begynder endelig i skole

Af Karen Vad Bruun & Signe Kjær

Tredje bog om Karen, der endelig skal i skole. I første bog føler Karen sorg over at skulle blive i børnehaven, mens bedstevenerne begynder i skole. I anden bog begynder Karen næsten i skole, når hun starter i SFO. En sød og humoristisk højtlesningsserie om store overgange i børns liv.

FOR 5-7 ÅR

Hvordan begynder man i skole? (bi 37.362)

Af Anna Fiske

Skolestart er en stor begivenhed, og her er der hjælp til at lette overgangen. Bliv introduceret til alt lige fra bygninger, klasseværelse og frikvarter til hvem, du kan møde i skolen. Få gode samtaler om venskaber og de forskellige fag.

FOR 5-7 ÅR

Bogstavtyven

Af Maria Rørbaek & Siri Melchior

Anna vågner en morgen og kan pludselig ikke udtale bogstavet A. Det er den drilske, insektlignende bogstavtyv, der har suget bogstavet ud af hendes øre. Hjælp Anna med at tale normalt igen.

FOR 3-6 ÅR

Malte og Molly passer høns

Af Kirsten Koch Jensen

Malte og Molly er på besøg hos farmor. Mens de passer høns og finder æg, er der meget at tælle og sortere. Serien introducerer enkle, matematiske begreber i hyggelige rammefortællinger.

FOR 4-6 ÅR

Fantastiske fædre

RIM & REMSER

Alfabet-atlet

Af Lotte Salling & Dina Gellert

Kom op af sofaen og brug kroppen til at lave bogstavfigurer med. Bogen viser, hvordan kroppen kan forme og lege med bogstaver, og de forskellige bogstavrim fungerer som huskeremser.

FOR 4-7 ÅR

Hele herligheden

Af Marianne Iben Hansen & Niels Bo Bojesen

Når børn skal lære at læse og skrive, er det vigtigt at arbejde med de 120 hyppigste ord. I denne samling af rim leges der med disse helt enkle og almindelige ord på en sjov og anderledes måde.

FOR 4-8 ÅR

Lille Theo tegner

Af Andrea Beaty

En fin, rimet fortælling om, hvor svært det kan være at lære at læse. Theo elsker at lytte til historier, men når han skal læse, så hopper og krøller bogstaverne. Til gengæld kan Theo tegne, så historierne sprudler.

FOR 5-8 ÅR

VERDEN OMKRING DIG

Vores verden (bi 56.1)

Af Nicola Davies

Indbydende fagbilledbog om to piger, der spekulerer på, hvad der sker rundt omkring på jorden lige nu. I deres fantasi tager de på jordomrejse for at se, hvordan mange forskellige dyr har det.

FOR 5-8 ÅR

Året rundt med Pelle & Ronja

Af Ina Victoria Haller & Lea Letén

Informativ billedbog om årets gang. Gennem små historier lærer Pelle og Ronja om 30 forskellige højtider og traditioner. Der er forslag til samtaleemner og idéer til lege og aktiviteter.

FOR 4-7 ÅR

Havegade nr. 10

Af Felicitá Sala

Det dufter godt i Havegade nr. 10, for husets mange beboere er ved at lave forskelligt mad fra hele verden til en fælles fest. Bogen indeholder simple, eksotiske opskrifter, som man selv kan lave.

FOR 5-8 ÅR

Bare numser

Af Annika Leone & Bettina Johansson

Kroppe kommer i mange former, størrelser og farver. Det opdager Mira i svømmehallens omklædningsrum. Her er nøgne kvindekroppe med både små numser, lange bryster, fritgående deller og forskellig hårvækst.

FOR 3-6 ÅR

Små mennesker, store drømme (bi 99.4)

Af Isabel Sánchez Vegara

I denne fine serie om mennesker, der har udrettet store ting, møder du fodboldspilleren Marcus Rashford, der vokser op i en fattig familie. Da han som voksen bliver en stor stjernespiller, hjælper han andre børn.

FOR 4-7 ÅR

Læs gerne selv.
Du er den bedste rollemodel,
dit barn har

Kildeliste

Her kan du hente mere inspiration til at få sproget ind i hverdagen.

@1000bøger - brugbare og aktuelle læsetips og anbefaling af bøger til de 0-6-årige.

Bag tiltaget står børnelitteraturkonsulent Kathrine Bach Pachniuk.

Sprogsporet.dk - bibliotekernes fælles indsats, der støtter sprogstimulering og tidlig læsefærdighed for de 0-6-årige. Her er boglister, sprogtips, forslag til sproglege og andet godt.

Den lille bog om højtlesning. Det Blå Hus, 2015. 45 sider

Styrk dit barns sprog 3-6 år. Dafolo, 2009. 35 sider

Dit barns sprog. Dansk Psykologisk Forlag, 2014. 192 sider

Udarbejder: Bibliotekar Annie Christensen

Illustrator: Lea Letén

Udgiver: © BibMedia, Herlev 2023

Tryk: Nofoprint, Vallensbæk | Varenr.: 47212301

